

Atskaite par dalību COPA-COGECA un EK darba grupā

Graudaugi, eļļas augi un proteīnaugi

10.-11. martā 2015. Briselē

Darba kārtība:

1. Tirgus situācija;
2. Pasaules tirgus;
3. Eļļas augu un proteīnaugu darba grupas darba programma 2015-2016;
4. Neonikotinoīdi;
5. ILUC;
6. Graudaugu darba grupas prezidenta un viceprezidentu vēlēšanas;
7. MiFID II – finanšu direktīva;
8. KLP- kopējā lauksaimniecības politika;
9. Citi jautājumi.

1. Tirgus situācija

2015. gadam COPA-COGECA prognozē ES dalībvalstīs kopumā par 3.7% mazāku graudaugu platību un apmēram par 7.6% mazāku kopražu, salīdzinot ar 2014. gadu. Lielākais samazinājums prognozējas miežu ražošanai – par 11.7% platības un 17.9% kopražas samazinājums.

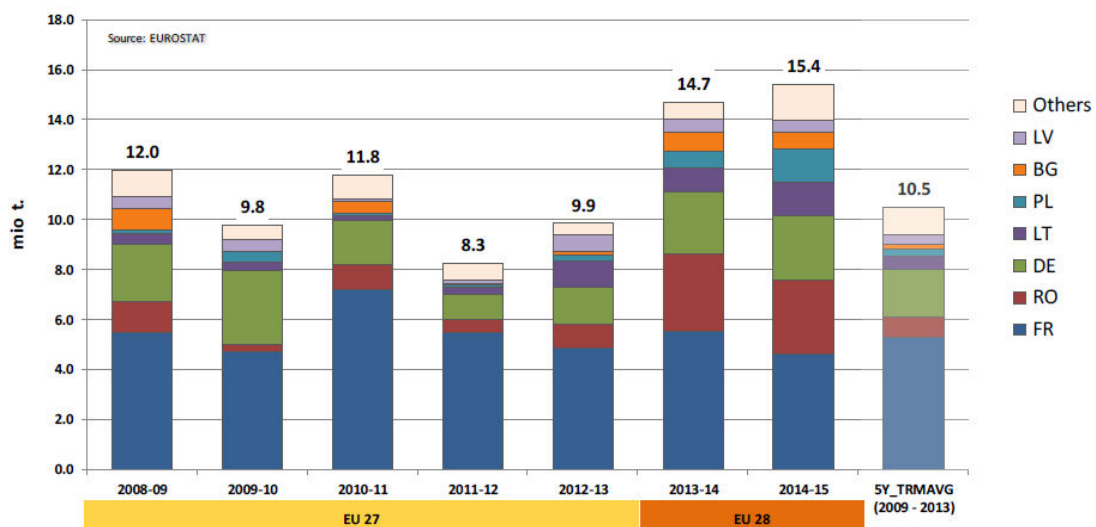
Rapšu platības prognoze 2015. gadam ir par 2.2% mazāka un kopražs par 6.9% mazāka kā pagājušajā gadā.

Savukārt liels pieaugums paredzams pākšaugu ražošanā. Par apmēram 13% pieaugs zirņu platības un kopražs. Vislielākais pieaugums paredzams lopbarības pupu audzēšanā. Platības un kopražs pieaugs par apmēram 20-24%.

Latvija 2014/2015 gada sezonā atrodas 7 vietā pēc eksportēto kviešu apjoma (skat. grafiku).
Vairāk informācijas par graudu tirgus bilanci:

http://ec.europa.eu/agriculture/cereals/trade/cereals/2014-2015_en.pdf

EU MS exporting common wheat (incl. flour and groats)

Avots: Eurostat

Eiropas Savienības dalībvalstu mīksto kviešu eksports (ieskaitot miltus un putrainus), milj.t.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” 2015. gada 18. februārī noslēgto līgumu Nr.2015/31, aktivitāte „Latvijas ekspertu darba koordinēšana pārstāvniecībai ES” Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.

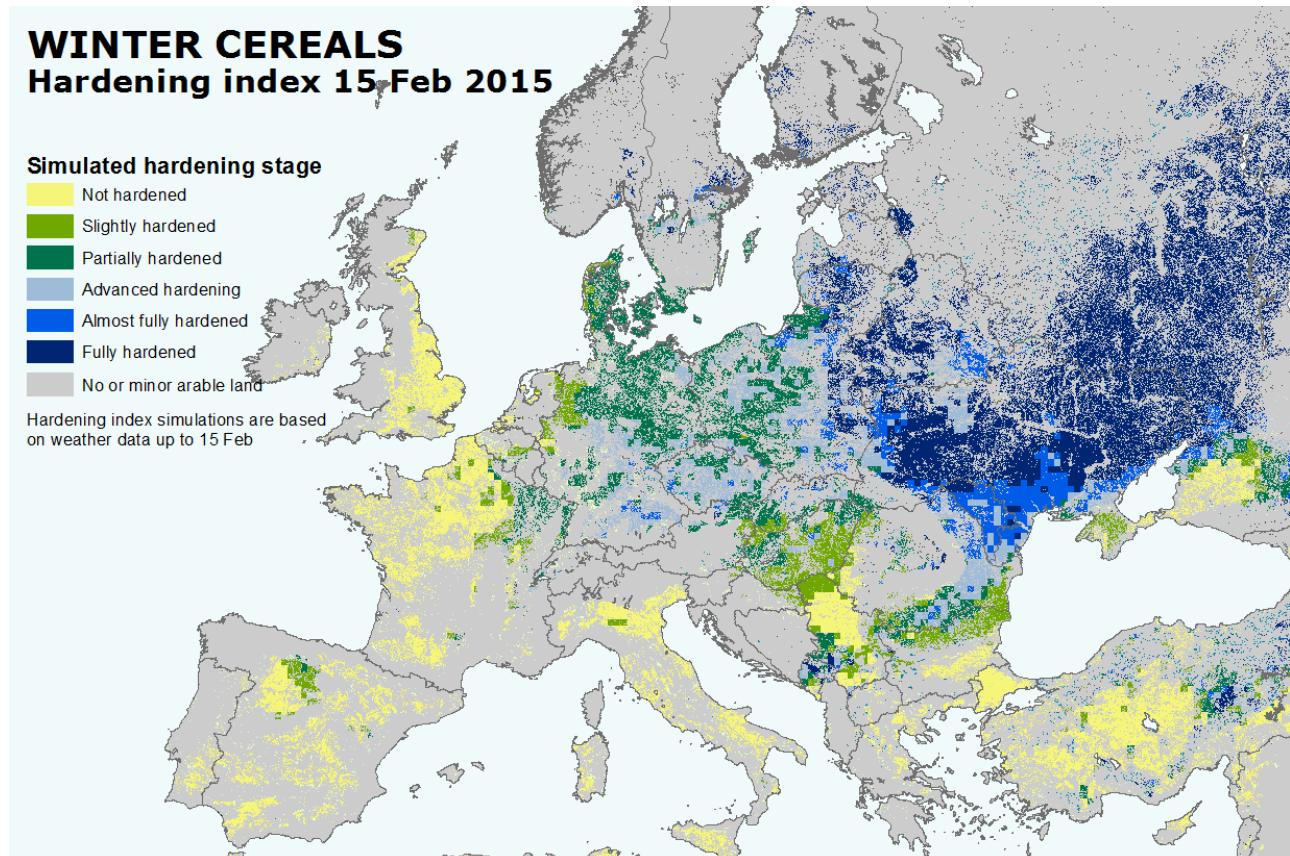
2. Pasaules tirgus

Ukraina/Krievija – iesēts vairāk ziemāju kā parasti. Šogad negaida lielas ziemošanas problēmas.

ASV/Kanāda – ļoti labi ziemošanas apstākļi.

ES – līdz šim ļoti labi ziemošanas apstākļi. Iespējamās nelielas lokālas problēmas ar ziemošanu Bulgārijā, Rumānijā, Ungārijā un Polijā.

Ukrainas graudu eksports, neskatoties uz krīzi, saglabājies iepriekšējā līmenī. Krievijas graudu eksports ļoti samazinājies, jo valdība līdz 2015. gada 30. jūnijam ir uzlikusi paaugstinātas eksporta nodevas. Šo faktoru ietekme uz graudu cenu praktiski nav bijusi jūtama. Nākotnes ietekme atkarīga no Krievijas valdības eksporta politikas.

Graudu ziemcietības (winter-hardenes)indekss uz 2015.gada 15.februāri

3. Eļļas augu un proteīnaugu darba grupas darba programma 2015-2016

Darba programma paredz 4 galvenos darbības virzienus:

- Tirgus monitorings un analīze, galvenokārt koncentrējoties uz svarīgākajām nozarēm, kas ietekmē tirgu, piemēram, biodegvielas ražošana un lopbarības sektors.
- Jautājumi, kas saistīti ar Kopējo lauksaimniecības politiku.
- Augu aizsardzības līdzekļi (neonikotinoīdi, endokrīnas sistēmas bojātāji utt.).
- Komunikācijas aktivitātes ar visām iesaistītajām pusēm.

4. Neonikotinoīdi

Somija šogad atkal pēc lauksaimnieku organizāciju lūguma ir saņēmusi speciālu 120 dienu atļauju lietot neonikotinoīdu kodnes vasaras rapšu kodināšanai. Ļoti iespējams, ka šogad šo procedūru izmantos arī Igaunija.

Pēc šobrīd spēkā esošās procedūras līdz 2015. gada beigām EK ir jāpieņem lēmums par neonikotinoīdu turpmākajām lietošanas iespējām. Šobrīd ir jāiesūta visi pētījumi, kas dalībvalstīs par šo jautājumu ir veikti.

COPA-COGECA 26. maijā organizēs ģpašu semināru par šo jautājumu, uzaicinot piedalīties visas iesaistītās organizācijas.

5. ILUC

Eiropas Parlaments pirmajā lasījumā ir apspriedis jaunās direktīvas, kas skar bioenerģijas ražošanu. Šī jautājuma ziņotāji ir nākuši klajā ar daudz radikālāku biodegvielas ierobežošanas plānu, nekā to bija paredzējusi Eiropas Komisija. Valda liela neskaidrība. Process nav beidzies un turpinās, tāpat kā turpinās COPA-COGECA lobēšanas darbs šī sektora aizsardzībai.

6. Graudaugu darba grupas prezidenta un viceprezidentu vēlēšanas

Par graudaugu grupas prezidentu atkārtoti tiek ievēlēts Max Schulman (Somija). Sakarā ar gaidāmo lielo darba apjomu graudaugu grupā par viceprezidentiem ievēl visus 3 kandidātus: Seedler Guido (Vācija), Hambly Mike (Lielbritānija), Gallardo Barrena Pedro (Spānija).

7. MiFID II – finanšu direktīva

COPA-COGECA turpina lobēšanas darbu, lai lauksaimniecības produkcijas nākotnes darījumi un uz priekšu noslēgtie līgumi netiktu definēti kā finanšu darījumi, jo tas izmainīs līdz šim esošo praksi pilnībā, apgrūtinot visus šādus darījumus ar daudzām birokrātiskām procedūrām. COPA-COGECA ir tikusies un plāno tikties ar ietekmīgāko valstu patstāvīgajiem pārstāvjiem Briselē. Tai skaitā sakarā ar Latvijas prezidentūru, EP plānota tikšanās arī ar Latvijas pārstāvi.

Dalībvalstīs šajā jautājumā nepieciešams runāt ne tikai ar Lauksaimniecības ministriju pārstāvjiem, bet arī ar Finanšu ministriju pārstāvjiem, kas reāli atbild par šiem jautājumiem.

8. KLP- kopējā lauksaimniecības politika

Jaunais lauksaimniecības komisārs ļoti enerģiski plāno vienkāršot jauno ES KLP, kas tikko ir sākusi darboties.

Daudzās dalībvalstīs, jo īpaši lielajās valstīs, ieviešot jauno KLP un nepieciešamos deklarēšanas un kontroles mehānismus, ir radušās problēmas ar elektroniskajām sistēmām. Izskatās, ka daudzās valstīs šīs sistēmas nespēs sakārtot līdz 15. maijam. Ģpašas grūtības ir radušās, ieviešot zaļināšanas prasības. Daudzi to raksturo kā vienkārši haosu, kas šobrīd valda un atbildīgie dienesti šādā situācijā nedrīkstētu prasīt 100% jauno prasību izpildi jau pirmajā gadā no lauksaimniekiem.

9. Citi jautājumi

- Februārī EK ir negaidīti apturējusi darbu pie jaunās sēklkopības likumdošanas?!
- Sākusi darboties Eiropas Inovāciju sadarbības platforma lauksaimniecībā <http://ec.europa.eu/eip/agriculture/en>. Iespēja zinātniekiem, konsultantiem u.c. meklēt partnerus un sadarboties visā ES.
- ĢMO – galīgo lēmumu pieņemšana par ģenētiski modificēto organismu audzēšanu vai aizliegšanu Eiropas Parlaments šobrīd ir atstājis dalībvalstu ziņā. Daudzās tiesvedības šajā jautājumā ir novedušas pie tā, ka ES ir atteikusies no pilnīgi vienotas politikas šajā jautājumā.

Aigars Šutka

Paraksts